

Ffurflen Hawlio

Rhaid i chi ateb pob cwestiwn sydd wedi'i nodi â symbol ^{*/}

At ddefnydd swyddogol yn unig			
Swyddfa Tribiwnlys			
Rhif yr achos		Dyddiad derbyn	

1 Eich manylion

1.1

Teitl

☐ Mr

☐ Mrs

☐ Miss

☐ Ms

☐ Arall

1.2*

Enw cyntaf (neu enwau)

1.3*

Cyfenw neu enw'r teulu

1.4

Dyddiad geni

/

/

1.5

Rhywedd

☐ Gwryw

☐ Benyw

☐ Mae'n well gen i beidio dweud

1.6*

Cyfeiriad

Cod post

1.7

Rhif ffôn

I gysylltu â chi yn ystod y dydd

1.8

Rhif ffôn symudol (os yw'n wahanol)

1.9

Sut hoffech i ni gysylltu â chi?

(Ticiwch un blwch yn unig)

☐ E-bost

☐ Post

1.10

Cyfeiriad e-bost

1.11

A ydych chi'n gallu cymryd rhan mewn gwrandawiau drwy fideo a dros y ffôn?

☐ Gallaf gymryd rhan mewn gwrandawiad fideo

☐ Gallaf gymryd rhan mewn gwrandawiad dros y ffôn

☐ Ni allaf gymryd rhan mewn gwrandawiad fideo na gwrandawiad dros y ffôn

Eglurwch pam na allwch chi gymryd rhan mewn gwrandawiad fideo na gwrandawiad dros y ffôn

2 Manylion yr Atebydd (sef y cyflogwr, yr unigolyn neu'r sefydliad rydych yn hawlio yn erbyn)

2.1* Rhowch enw eich cyflogwr, yr unigolyn neu'r sefydliad rydych yn hawlio yn erbyn (os oes angen, gallwch ychwanegu rhagor o atebwyr yn 2.5)

2.2* Cyfeiriad

Cod post

2.3*

A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas?

☐ Oes ☐ Nac oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chynghor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhowch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

- ☐ Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas
- ☐ Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.
- ☐ Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas
- ☐ Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllaw).

2.4 Os ydych wedi gweithio mewn cyfeiriad arall i'r cyfeiriad a roesoch yn 2.2, rhowch y cyfeiriad llawn, os gwelwch yn dda

Cyfeiriad

Cod post

2.5 Os oes atebwyr eraill, ticiwch y blwch hwn a rhwch eu henwau a'u cyfeiriadau yma. ☐

(Os nad oes digon o le yma ar gyfer enwau'r holl atebwyr ychwanegol, gallwch ychwanegu unrhyw rai eraill yn Adran 13.)

Atebydd 2

Enw

Cyfeiriad

Cod post

2.6 A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas? ☐ Oes ☐ Nac oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chyngor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhwch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

- ☐ Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas
- ☐ Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.
- ☐ Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas
- ☐ Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllaw).

Atebydd 3

2.7

Enw

Cyfeiriad

Cod post

2.8

A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas?

☐

Oes

☐

Nac oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chynghor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhwch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

☐

Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas

☐

Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.

☐

Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas

☐

Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllaw)

3 Achosion lluosog

3.1

Ydych chi'n ymwybodol fod eich hawliad yn un o nifer o hawliadau yn erbyn yr un cyflogwr yn deillio o'r un amgylchiadau, neu amgylchiadau tebyg?

☐

Ydw

☐

Nac ydw

Os ydych, ac y gwyddoch enwau unrhyw hawlwyr eraill, rhestrwch y rhain yma. Bydd hyn yn ein galluogi i gysylltu eich hawliad gyda hawliadau perthnasol eraill.

4 Achosion lle nad yr atebwydd oedd eich cyflogwr

4.1

A wnaethoch weithio i'r atebwydd rydych yn gwneud hawliad yn ei erbyn?

☐

Do. Ewch i adran 5

☐

Naddo. Ewch i Adran 8

5 Manylion cyflogaeth

Rhowch yr wybodaeth ganlynol os ydych chi, neu os oeddech chi'n gyflogedig, os yw'n bosibl.

5.1

Pa bryd gychwynnodd eich swydd?

Ydych chi'n parhau mewn swydd?

☐

Ydw

☐

Nac Ydw

Os daeth eich swydd i ben, pa bryd?

Os nad yw eich swydd wedi dod i ben, ydych chi mewn cyfnod rhybudd, os ydych, pa bryd y daw'r cyfnod hwn i ben?

5.2

Nodwch pa swydd yr ydych/yr oeddech yn ei chyflawni

6 Enillion a buddion

6.1 Ar gyfartaledd, faint o oriau yr ydych, neu oeddech chi'n ei weithio bob wythnos yn y swydd y mae'r hawliad hwn yn gysylltiedig â hi? awr yr wythnos

6.2 Faint o arian yr ydych, neu oeddech chi'n ennill?

Tâl cyn treth

£

☐

Wythnosol

☐

Misol

☐

Yn flynyddol

Tâl terfynol arferol

(gan gynnwys goramser, comisiwn a bonwsau a.y.b)

£

☐

Wythnosol

☐

Misol

☐

Yn flynyddol

6.3 Os yw eich swydd wedi dod i ben, oeddech chi wedi gweithio (neu a gawsoch eich talu) cyfnod rhybudd? ☐ Oeddwn ☐ Nac oeddwn

Os do, am faint o wythnosau neu fisoedd oeddech chi wedi gweithio, neu a gawsoch eich talu amdanynt?

wythnos

mis

6.4 Oeddech chi'n rhan o gynllun pensiwn eich cyflogwr? ☐ Oeddwn ☐ Nac oeddwn

Os oeddech, nodwch gyfraniad wythnosol eich cyflogwr

£

6.5 Rhowch fanylion unrhyw fuddion eraill e.e. car cwmni, yswiriant meddygol, ayb gan eich cyflogwr

7 Os yw eich swydd gyda'r atebdd wedi dod i ben, beth sydd wedi digwydd ers hynny?

7.1 A oes gennych chi swydd arall? ☐ Oes ☐ Nac oes

Os na, ewch i Adran 8

7.2 Nodwch pa bryd ddechreuodd y swydd, neu pa bryd fydd y swydd yn dechrau.

7.3 Nodwch faint o gyflog rydych yn ennill yn awr (neu faint fyddwch chi'n ennill).

£

☐

Wythnosol

☐

Misol

☐

Blynyddol

8 Math a manylion yr hawliad

8.1* Nodwch y math o hawliad rydych yn ei wneud drwy roi tic mewn un neu fwy o'r blychau isod.

- ☐ Cefais fy niswyddo'n annheg (gan gynnwys diswyddo deongliadol)
- ☐ Gwahaniaethwyd yn fy erbyn ar sail:
  - ☐ oedran
  - ☐ ailbennu rhywedd
  - ☐ beichiogrwydd neu famolaeth
  - ☐ cyfeiriadedd rhywiol
  - ☐ crefydd neu gred
  - ☐ hil (gan gynnwys lliw, cenedligrwydd a tharddiad ethnig neu genedlaethol)
  - ☐ anabledd
  - ☐ priodas neu bartneriaeth sifil
  - ☐ rhyw (gan gynnwys cyflog cyfartal)
- ☐ Rwy'n gwneud hawliad chwythu'r chwiban yn cynnwys diswyddo neu unrhyw fath annheg arall o driniaeth ar ôl chwythu'r chwiban.
- ☐ Rwy'n hawlio tâl dileu swydd
- ☐ Mae arnynt arian i mi, sef
  - ☐ tâl cyfnod rhybudd
  - ☐ tâl gwyliau
  - ☐ tâl dyledus
  - ☐ taliadau eraill
- ☐ Rwy'n gwneud hawliad arall y gall y Tribiwnlys Cyflogaeth ddelio ag o.
(Nodwch natur yr hawliad. Darperir enghreifftiau yn y Canllaw.)

8.2* Rhowch gefndir a manylion eich hawliad yn y blwch isod.

Dylech gynnwys **y dyddiad(au) pan ddigwyddodd yr hyn rydych yn cwyno yn ei gylch yma.**
Defnyddiwch y ddalen wag ar ddiwedd y ffurflen os bydd angen.

9 Beth hoffech chi ei gael os bydd eich hawliad yn llwyddiannus?

9.1 Ticiwch y blwch/blychau perthnasol i ddweud beth yr hoffech ei gael os bydd eich hawliad yn llwyddiannus:

- ☐ Os ydych yn hawlio am ddiswyddo annheg, i gael eich hen swydd yn ôl ac iawndal (adfer i'ch hen swydd)
- ☐ Os ydych yn hawlio am ddiswyddo annheg, i gael swydd arall gyda'r un cyflogwr neu gyflogwr cysylltiedig ac iawndal (ailgysylltiad)
- ☐ Iawndal yn unig
- ☐ Os ydych yn hawlio am wahaniaethu, argymhelliad (gweler y Canllaw).

9.2 Pa iawndal neu rwymedi ydych yn ei geisio?

Os ydych yn hawlio iawndal ariannol, rhowch gymaint o wybodaeth ag sy'n bosib ynghylch faint rydych yn hawlio a sut y cyfrifwyd y swm dan sylw. (Sylwch yr ystyrir unrhyw ffigwr a nodir isod fel gwybodaeth ddefnyddiol, ond ni fydd yn cyfyngu ar yr hyn allwch ei hawlio, a chewch ailedrych ar y swm a hawlir nes ymlaen. Gweler y Canllaw am ragor o wybodaeth ar sut allwch gyfrifo'r iawndal). **Os ydych yn ceisio unrhyw rwymedi arall gan y Tribiwnlys, nad ydych wedi'i nodi'n barod, rhowch hyn isod, os gwelwch yn dda.**

10 Gwybodaeth i reoleiddwyr mewn achosion datgelu wedi'u diogelu

- 10.1 Os yw eich hawliad yn ymwneud â, neu'n cynnwys, hawliad ble'r ydych yn gwneud datgeliad wedi'i ddiogelu dan Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996 (a adnabyddir hefyd fel hawliad achwyn), ticiwch y blwch os hoffech gopi o'r ffurflen hon, neu wybodaeth ohoni, gael ei hanfon ar eich rhan i reolydd perthnasol (a adnabyddir fel 'unigolyn penodedig' dan y ddeddfwriaeth berthnasol) gan staff y tribiwnlys. (Gweler y Canllaw).

☐

Enw'r rheoleiddiwr pethnasol

11 Eich cynrychiolydd chi

Os oes rhywun wedi cytuno i'ch cynrychioli chi, llenwch yr wybodaeth ganlynol, os gwelwch yn dda. Byddwn yn cysylltu â'ch cynrychiolwr yn unig o hyn ymlaen.

- 11.1 Enw'r cynrychiolydd

- 11.2 Enw'r sefydliad

- 11.3 Cyfeiriad

Cod post

- 11.4 Rhif DX (os yw'n hysbys)

- 11.5 Rhif ffôn

- 11.6 Rhif ffôn symudol (os yw'n wahanol)

- 11.7 Eu cyfeirnod ar gyfer gohebiaeth

- 11.8 Cyfeiriad e-bost

- 11.9 Sut hoffech i ni gyfathrebu â hwy? (Ticiwch un blwch yn unig)

☐ E-bost

☐ Post

12 Anabledd

- 12.1 A oes gennych anabledd corfforol, meddyliol neu addysgol neu gyflwr iechyd sy'n golygu bod angen cymorth arnoch yn ystod eich achos? ☐ Oes ☐ Nac oes

Os oes, byddai o gymorth i ni pe baech yn nodi beth yw'ch anabledd, a dweud pa gymorth, os o gwbl, fydd arnoch ei angen wrth i'ch hawliad fynd trwy'r system, gan gynnwys ar gyfer unrhyw wrandawiaidau a gynhelir mewn adeilad y tribiwnlys.

Gelwir y rhain yn addysiadau rhesymol. Gall addysiadau rhesymol gynnwys:

- Dogfennau mewn fformatau, lliwiau a ffontiau eraill
- help gyda chyfathrebu, gweld, gwrandao, siarad neu gymorth gan gyfeithydd/dehonglydd
- cymorth gyda mynediad a symudedd, os bydd gwrandawriad yn cael ei gynnal wyneb yn wyneb

13 Manylion atebwyr ychwanegol

Mae Adran 2 yn caniatáu ichi restru hyd at dri atebydd yma. Os bydd rhagor o atebwyr, rhowch eu manylion yma

Atebydd 4

Enw

Cyfeiriad

Cod post

A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas?

☐ Oes

☐ Nac oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chyingor, ffoniwch Acas ar Acas on 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhowch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

☐

Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas

☐

Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.

☐

Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas

☐

Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllaw).

Atebydd 5

Enw

Cyfeiriad

Cod post

A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas?

☐

Oes

☐

Nac
oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chynghor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhwch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

☐

Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas

☐

Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.

☐

Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas

☐

Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllaw).

14 Gwybodaeth ychwanegol

Gallwch gynnwys gwybodaeth ychwanegol ynghylch a'ch hawliad yn yr adran hon.

Os ydych yn rhan o hawliad grŵp, rhowch rifau tystysgrif cymodi cynnar Acas ar gyfer y bobl eraill yn eich grŵp. Os nad oes ganddynt rifau, dywedwch wrthym pam.

Rheoliadau Cyffredinol Diogelu Data

Mae'r Weinyddiaeth Gyfiawnder a Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EF yn prosesu gwybodaeth bersonol amdanoch chi yng nghyd-destun achosion tribiwnlys.

I gael manylion am y safonau rydym yn eu dilyn wrth brosesu'ch data, ewch i: <https://www.gov.uk/government/organisations/hm-courts-and-tribunals-service/about/personal-information-charter>.

I gael copi papur o'r hysbysiad preifatrwydd hwn, ffoniwch ein canolfan gyswllt i gwsmeriaid:

Cymru a Lloegr: 0300 323 0196

Siaradwr Cymraeg: 0300 303 5176

Yr Alban: 0300 790 6234

Noder: gellir anfon copi o'r ffurflen hawlio neu'r ymateb a gohebiaeth arall sy'n gysylltiedig â'r tribiwnlys i'r parti arall ac Acas at ddibenion achos tribiwnlys neu i setlo'r hawliad.

Rhestr wirio'r Tribiwnlysoedd Cyflogaeth

Gwiriwch y canlynol, os gwelwch yn dda:

1. Darllenwch y ffurflen i wneud yn siŵr fod yr wybodaeth a roddwyd yn gywir, a'ch bod wedi cynnwys pob darn o wybodaeth y credwch i fod yn berthnasol i chi neu'ch cleient.
2. Peidiwch ag amgáu llythyr eglurhaol i'ch ffurflen. Os oes gennych unrhyw wybodaeth berthnasol arall, rhwch yr wybodaeth hon yn y blwch 'Gwybodaeth Ychwanegol' ar y ffurflen.
3. Anfonwch y ffurflen wedi'i llenwi i'r swyddfa berthnasol.
4. Cadwch gopi o'r ffurflen a anfonwyd atom yn saff.

Os cyflwynwyd eich hawliad ar-lein, neu os byddwch wedi'i anfon drwy'r post ynghyd â'r ffi briodol, dylech gael cadarnhad bod y swyddfa sy'n delio gyda'ch hawliad wedi'i dderbyn o fewn pum niwrnod gwaith. Os na fyddwch wedi clywed dim o fewn pum niwrnod, cysylltwch â'r swyddfa honno'n uniongyrchol, os gwelwch yn dda. Os yw'r dyddiad cau ar gyfer cyflwyno'r hawliad yn llai na phum niwrnod i ffwrdd, gwiriwch fod y swyddfa wedi'i dderbyn cyn y dyddiad hwnnw.

Rydych wedi dewis i argraffu ac anfon eich ffurflen drwy'r post. Hoffwn eich atgoffa y prosesir ffurflenni a gyflwynir ar-lein yn llawer cyflymach na'r ffurflenni a ddanfonir drwy'r post. Os ydych eisiau cyflwyno eich hawliad ar-lein, ewch i www.gov.uk/employment-tribunals/make-a-claim

Gellir dod o hyd i restr o fanylion cyswllt ein swyddfeydd ar dudalen canolfan wrandawiadau ein gwefan yn – www.gov.uk/guidance/employment-tribunal-offices-and-venues; os nad ydych yn sicr pa swyddfa y dylech gysylltu â hi, ffoniwch ein Canolfan Gyswllt Tribiwnlys Cyflogaeth (Llun – Gwener, 9am – 5pm) gallant roi gwybodaeth gyffredinol i chi ynglŷn â phrosesau'r Tribiwnlys Cyflogaeth hefyd.

Canolfan Gyswllt Cwsmeriaid:

Cymru a Lloegr: 0300 323 0196

Siaradwyr Cymraeg: 0300 303 5176

Yr Alban 0300 790 6234